

Datum
2022-05-24Åsa Pettersson
Asa.pettersson@energiforetagen.se

Statsminister Magdalena Andersson

EU-minister Hans Dahlgren

Cc: Energi- och digitaliseringsminister Kashayar Farmanbar

Bästa Magdalena, bäste Hans,

EU står inför stora prövningar. Det brutala kriget i Ukraina medför inte bara stora humanitära umbäranden utan har också effekter på EU:s energiförsörjning, med rekordhöga energipriser och kännbara konsekvenser för EU-medborgarnas välfärd som följd.

EU-kommissionens svar på utmaningen är en ambition att på bara några år bryta beroendet av rysk fossil energi, bland annat genom att accelerera användningen av förnybara energikällor. Energiföretagen Sverige är en varm anhängare av ökade klimatambitioner och menar att klimatåtgärderna utgör svaret på såväl klimatkrisen som försörjnings- och välfärdskrisen. Fossilfria energikällor, snarare än diversifierad gasförsörjning, bör stå i fokus. I sin REpowerEU-plan bortser kommissionen dessvärre från EU:s enskilt största förnybara energikälla – bioenergin. Bioenergi svarar idag för 60% av EU:s andel förnybar energi och 11% av EU:s totala energianvändning. Att ytterligare öka EU:s förnybartmål från 40 till 45% är följaktligen inte förenligt med en minskad användning av bioenergi.

Sverige har idag överlägset störst andel förnybar energi i EU, hela 60%, varav ca 65% utgörs av bioenergi. Den är Sveriges enskilt största energikälla och svarar för ca 40 % av Sveriges energianvändning. Vi ser idag en oroande utveckling i EU-diskursen, där det tycks råda en uppfattning om att energisektorn driver avskogning. Bioenergianvändningen i Sverige utgörs av restprodukter från skogsbruk och avfall från hushåll och verksamheter. Användningen av skogsråvara präglas därtill av en ekonomiskt driven kaskadanvändning, dvs. att det helt enkelt inte är lönsamt att elda upp högvärdigt virke. För Energiföretagen Sverige är det en självklarhet att endast är hållbart producerade skogsrester ska komma i fråga, vilket också garanteras av det nyligen implementerade förnybartdirektivets riskbaserade principer. Ökad efterfrågan av skogsråvara drivs snarare av EU-initiativ som minskad användning av engångsartiklar i plast, trenden mot ett mer hållbart byggande i trä m.m.

EU-parlamentets miljöutskott (ENVI) röstade härom veckan om sitt betänkande kring hållbarhetskriterier för bioenergi. Skulle förslaget få genomslag i slutförhandlingarna om förnybartdirektivet skulle det innebära mycket allvarliga konsekvenser för såväl den europeiska som den svenska klimat- och energiomställningen, då en grundbult i förnybartandelen – restprodukterna från skogsbruket - inte längre skulle klassas som hållbar.

Såsom EU-vindarna nu blåser i bioenergifrågan kan Sverige alltså få stora problem att klara nuvarande klimatmål. Sverige har därtill mycket ambitiösa planer på att genom

elektrifiering av industrin och transporter både uppnå sina framtida klimatmål och skapa en nyindustrialisering av landet. Bara redan uttalade elektrifieringsplaner i svensk basindustri innebär en fördubbling av landets efterfrågan på el. Fjärr- och kraftvärme står idag för uppvärmning av mer än halva Sverige, vilket alltså avlastar ett redan ansträngt elsystem. Därtill bidrar kraftvärmens till lokal och planerbar elproduktion i tillväxtregioner som redan idag kämpar med nätkapacitetsproblem och lokal effektbrist. Lönsamheten i dessa anläggningar är redan idag ansträngd till följd av ogynnsamma skatter och pålagor, och kraftiga prisökningar till följd av minskat råvaruutbud och uteblivna skattenedsättningar står att vänta, och därmed risk för ytterligare utslagning. Många större fjärr- och kraftvärmeanläggningar som använder restprodukter från biogent avfall och skogsbruket har också ambitiösa - EU-stödda! - planer på att genom bio-CCS skapa negativa utsläpp och därigenom ta bort 10 miljoner ton klimatgaser. Även detta riskerar gå om intet genom en ogenomtänkt politik från EU-institutionerna.

Europeiska rådet representerar EU:s grundare och sätter riktningen för EU:s framtida arbete. *Energiföretagen Sverige vill därför å det starkaste uppmana både EU-ministern och statsministern att vid nästa veckas toppmöte insistera på att hållbart producerad bioenergi även i framtiden måste utgöra en central del av lösningen på både klimat- och försörjningskrisen. Alternativet kommer stå Sverige mycket dyrt.*

Vänliga hälsningar

Åsa Pettersson

VD Energiföretagen Sverige